

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5Csp/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620203424
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Magdaléna Andreánska
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5620203424.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Magdalénou Andreánskou v spore žalobcu S. P., nar. X. X. XXXX, trvale bytom Š. XXXX/XX, Q. K., právne zastúpeného advokátom JUDr. Miloslavom Hrickom, so sídlom Ulica 1. mája 709, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 15.000,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 7.374,04 € s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 15.000 € od 24. 4. 2019 do 13. 1. 2020, s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 8.598,83 € od 14. 1. 2020 do 23. 6. 2020, s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 7.374,04 € od 24. 6. 2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou súdu dňa 14. 12. 2020 sa žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 15.000 € s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 15.000 € od 24. 04. 2019 do zaplatenia a náhrady trov konania v celom rozsahu, titulom poistného plnenia z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V žalobe uviedol, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 26. 06. 2009 poistnú zmluvu č. 8018353421 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Dňa 13. 12. 2016 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalobca pri prevádzke poisteného motorového vozidla Mazda 6, ev. č. LM 874BP. Pri dopravnej nehode zahynul chodec X. N. N.. Žalovaný túto dopravnú nehodu viedol ako poistnú udalosť číslo 1780104787. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 23. 04. 2018, č. k. 3T/64/2017-407, v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 28. 09. 2018, č. k. 3T/64/2017-441 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 20. 11. 2018 č. k. 1To/94/2018-456, uznal žalobcu za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona. Súd uložil žalobcovi podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), k), l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky. Ďalej uložil žalobcovi podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 6 rokov a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenej K. N. škodu vo výške 1.800 € a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 €. Žalobca uhradil náhradu nemajetkovej ujmy pozostalej manželke dňa 30. 11. 2018. Rovnaké právo ako pozostalá manželka si voči žalobcovi uplatnili aj dcéry X. N. N.. O ich nároku viedol konanie Okresný súd Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20C/10/2019. Pozostalé dcéry si toto právo žalobou uplatňovali nielen voči klientovi, ale aj voči žalovanému ako poisťovateľovi z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Po podaní žaloby žalobca listom zo dňa 15. 4. 2019 požiadal žalovaného o poskytnutie poistného plnenia - náhrady nemajetkovej ujmy

pozostalým dcéram a aj o zaplataenie 15.000 €, ktoré na základe trestného rozsudku uhradil pozostalej manželke. Žalovaný poistné plnenie listom zo dňa 23. 4. 2019 odmietol poskytnúť s odôvodnením, že poistenie nepokrýva povinnosť poistníka nahradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Okresný súd Liptovský Mikuláš následne rozsudkom zo dňa 30. 9. 2019, č. k. 20C/10/2019-198, zaviazal žalobcu a súčasne žalovaného ako poisťovateľa na zaplataenie 3 x 10.000 € pozostalým dcéram. Žalovaného ako poisťovateľa súd zaviazal z dôvodu, že aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca preto opätovne listom zo dňa 1. 6. 2020 vyzval žalovaného na poskytnutie poistného plnenia - sumy 15.000 €, ktoré na základe trestného rozsudku zaplatil pozostalej manželke. Žalovaný poistné plnenie žalobcovi neposkytol. Žalovaný listom z 9. 1. 2020 vyzval žalovaného na zaplataenie postihu vo výške 6.401,17 € s odkazom na § 10 ods. 1 a § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. Svoju výzvu odôvodnil tým, že klient oznámil vznik poistnej udalosti po zákonom stanovenej lehote a preto žalovanému vzniklo právo na postih. Z rovnakého dôvodu vyzval žalovaný listom zo dňa 19. 6. 2020 žalobcu na zaplataenie postihu vo výške 1.224,79 €. Ustanovenie § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje právo poisťovateľa na postih proti poistenému. Toto zákonné ustanovenie však nestanovuje rozsah, v akom môže poisťovateľ postih uplatniť. Keďže ide o analogickú úpravu s ustanovením § 799 Občianskeho zákonníka, tak rovnaké kritériá, aké stanovuje § 799 ods. 3, treba použiť aj na posúdenie rozsahu postihu podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. V tomto prípade by akékoľvek oneskorené oznámenie poistnej udalosti nemalo vplyv na vznik poistnej udalosti ani na rozsah následkov poistnej udalosti. Preto žalovaný (poisťovateľ) nemá právo ani na čiastočný postih voči poistenému. Spôsob, akým žalovaný poistnú udalosť vyriešil, oznámil žalobcovi listom zo dňa 23. 4. 2019. Nasledujúcim dňom sa tak dostal do omeškania so splnením peňažného záväzku. Preto sa žalobca domáha aj zaplataenia úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne odo dňa 24. 4. 2019 do zaplataenia.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 7. 1. 2021 uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 12. 12. 2020 domáhal zaplataenia sumy 15.000 € s príslušenstvom na tom základe, že žalobca mal so žalovaným uzatvorenú poistnú zmluvu č. 8018353421 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so začiatkom poistenia 27. 6. 2009. Dňa 13. 12. 2016 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalobca pri prevádzke motorového vozidla Mazda 5, EČV: LM874BP. Pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu chodba X.. N. N.. Pozostalá manželka K. N. si uplatnila voči žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 €. Žalobca na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/64/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/94/2018 zaplatil dňa 30. 11. 2018 K. N. náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 €. Na základe uzatvorenej poistnej zmluvy č. 8018353421 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplataenia sumy 15.000 € s príslušenstvom. V ďalšom konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, sp. zn. 20C/10/2019 sa pozostalé dcéry po X.. N. N. domáhali voči žalobcovi a aj voči žalovanému, ako poisťovní, zaplataenia náhrady nemajetkovej ujmy. Súd rozsudkom zo dňa 30. 9. 2019, sp. zn. 20C/10/2019 - 198 zaviazal žalovaných na zaplataenie sumy 3 x 10.000 € pozostalým dcéram. Vzhľadom k tomu, že žalobca neohlásil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote, uplatnil si žalovaný voči nemu nárok na postih vo výške 6.401,17 € a 1.224,79 € podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. Žalobca nárok žalovaného na postih odmietal. Žalovaný považoval žalobcom uplatnený nárok za nedôvodný a v celom rozsahu ho neuznával a vzniesol námietku premlčania z nasledujúcich dôvodov. V zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. V zmysle § 822 Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá. V zmysle § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám. V zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Zakotvením všeobecnej zásady, že náhradu platí poistiteľ poškodenému, a nie poistnému, ktorý za škodu zodpovedá, sa sleduje ochrana poškodeného. Ak by mal nárok na plnenie poistený, mohlo by sa stať, že poistený by si plnenie ponechal a škodu by poškodenému neuhradil. Nemožno však vylúčiť prípad, že poistený ako subjekt zodpovednosti priamo nahradí škodu poškodenému. Ak by v takomto prípade poškodenému plnil aj poistiteľ, poškodený by dostal náhradu škody dvakrát. Preto treba pripustiť taký výklad § 823 Občianskeho zákonníka, že keď poistený ako

zodpovednostný subjekt sám nahradí škodu, plní vlastne namiesto poistiteľa. Preto má potom poistený právo na plnenie voči poistiteľovi, pravda, v rozsahu určenom v poistných podmienkach (Plank, K. a kol. Občianske právo s vysvetlivkami. 1. zväzok, s. 800). Existencia zodpovednosti škodcu, ktorá uzavrel poistnú zmluvu totiž nevylučuje, aby škodca plnil poškodenému sám, hoci by inak mohla byť škoda krytá poistením. Vzhľadom na zmluvnú právnu povinnosť nahradiť škodu za škodcu, plnením škodcu poškodenému môže vzniknúť na strane poistiteľa bezdôvodné obohatenie, ktoré je treba medzi poisteným a poistiteľom vyporiadať podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení. Z procesného hľadiska vzhľadom na vyššie uvedenú hmotnoprávnu úpravu sa škodca (ktorý uzavrel poistnú zmluvu), môže žalobou na súde domáhať voči poisťovateľovi (za predpokladu, že sú inak splnené predpoklady jeho zodpovednosti za škodu a predpoklady vyžadované poistnou zmluvou) uloženia povinnosti, aby plnil za neho a nahradil poškodenému škodu. Ak však poistený škodca sám plnil poškodenému, môže sa voči poisťovni domáhať plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia (§ 454 OZ) (Krajčo, J. Občiansky zákonník pre prax (komentár). Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP. III. (§ 588 - § 880), Bratislava: Eurounion, 2015, s. 3499). Žalovaný na podporu svojej argumentácie poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. októbra 2011, sp. zn. 17Co/207/2011 (dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, H.:/.S..Z..I.), v ktorom sa súd okrem iného zaoberal aj povahou nároku žalobcu v 1. rade (poisteného) proti žalovanej (poisťovni). Medzi stranami sporu, a to žalobcom v 1. rade a žalovanou bola uzavretá poistná zmluva, a to ohľadom poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone povolania. Podľa poistnej zmluvy sa uvedené poistenie vzťahuje na všeobecnú zodpovednosť za škodu, ktorú poistený spôsobil svojmu zamestnávateľovi (žalobcovi v 2. rade) zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh, alebo v zamestnávateľovi (žalobcovi v 2. rade) zavineným porušením povinnosti pri plnení pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s ním v čase trvania poistenia. Žalobca v 1. rade pri výkone svojho povolania počas pracovnej doby u žalobcu v 2. rade, zavinené spôsobil škodu. Vzhľadom na to, že žalobca v 1. rade mal uzavreté poistenie, ktoré sa vzťahuje na všeobecnú zodpovednosť za škodu, ktorú poistený spôsobil svoju zamestnávateľovi zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, v čase trvania poistenia, vznikla tak žalovanej povinnosť poskytnúť poistné plnenie v zmysle uzatvorenej poistnej zmluvy. Keďže žalobca v 1. rade sám nahradil škodu svojmu zamestnávateľovi (žalobcovi v 2. rade), a teda plnil namiesto žalovanej - poisťovne, vzniklo mu ako poistenému právo na plnenie voči poistiteľovi - žalovanej s poukazom na § 454 Občianskeho zákonníka. V predmetnom prípade žalobca (ako škodca) uhradil poškodenej K. N. dňa 30. 11. 2018 sumu 15.000 €. Žalobou zo dňa 12. 12. 2020 si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 15.000 €. Žalobca svoj nárok v žalobe definoval ako poistné plnenie, avšak nárok uplatnený žalobcom bolo nutné považovať za nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to z dôvodu, že žalobca ako poistený nemá nárok na poistné plnenie (viď cit. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z.). Žalobca sa len mohol domáhať, aby poisťovateľ za neho nahradil škodu poškodenému. Prijímcou plnenia je len poškodený, poistený (žalobca) v prípade, že sám plnil náhradu škody sa mohol domáhať len nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom k tomu, že žalobca si uplatnil svoj nárok na súde až po uplynutí dvojročnej premlčacej doby, vznesol žalovaný námietku premlčania. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v civilnom sporovom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalovaný s poukazom na zásadu hospodárnosti konania požiadal súd, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania dôkazov (R 29/1983). Súd v civilnom sporovom konaní sa môže zaoberať vznesenou námietkou premlčania bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva žalobcu. V danom prípade je potrebné uprednostniť hľadisko procesnej ekonómie. Ak preto súd zistí, že uplatnené právo je premlčané (zanikla súdna vymáhateľnosť žalobou uplatneného nároku) a žalovaný vznesol námietku premlčania, bližšie už neskúma existenciu subjektívneho práva žalobcu - vychádza z toho, že tak či tak by žaloba s uplatnenou premlčanou pohľadávkou bola v takom prípade zamietnutá. Žalobca vo svojej žalobe popieral nárok žalovaného na uplatnenie postihu v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) v spojení s § 10 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Tvrdil, že ide o analogickú úpravu s § 799 Občianskeho zákonníka, a

preto rovnaké kritériá je potrebné použiť aj na posúdenie rozsahu postihu podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. Uvedená úvaha žalobcu nemá oporu v zákone č. 381/2001 Z. z. a ani zo žiadneho jeho ustanovenia nevyplýva (a ani z ustanovení OZ), že na postihové právo poistiteľa podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. by sa mali uplatňovať ustanovenia § 799 OZ. V zmysle § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4. V zmysle § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky. Citované ustanovenie predpokladá naplnenie 4 zákonných predpokladov na uplatnenie postihového práva poisťovateľa voči poistnému, ktorými sú: spôsobenie škody motorovým vozidlom, vyplatenie poistného plnenia, porušenie povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4 zákona č. 381/2001 Z. z., porušenie povinnosti bez toho, že by v konkrétnom prípade boli dané dôvody osobitného zreteľa. Účelom § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. nie je len to, aby poistený nahradil poisťovateľovi (celkom alebo v časti) poistné plnenie poskytnuté za poistného poškodenému. Uvedené ustanovenie má zároveň viesť poistného k riadnemu plneniu jeho povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu poistenia, vrátane oznamovacej povinnosti. Náhrada, na ktorú má v takomto prípade poisťovateľ právo, vyjadruje aj určitý majetkový postih poisteného za to, že si nespĺnil povinnosť uloženú v § 10 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. V tomto zmysle je uplatnenie práva poisťovateľa na náhradu poistného plnenia podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. opodstatnené a nepriečiace sa dobrým mravom (rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo/257/2009). Žalovaný vyplatil za žalobcu poškodeným v celkovej výške 33.463,57 € nasledovne: dňa 11. 2. 2019 sumu 567,95 € - náklady zdravotnej starostlivosti, dňa 9. 5. 2019 sumu 360 €, dňa 12. 6. 2019 sumu 700 € - vecná škoda zahrňujúca oblečenie a mobil X.. N. N., dňa 4. 7. 2019 sumu 605,83 € - náklady na zriadenie pomníka, dňa 14. 11. 2019 sumu 10.000 € - náhrada nemajetkovej ujmy K.. O. Q., dňa 14. 11. 2019 sumu 10.000 € - náhrada nemajetkovej ujmy K.. K. C., dňa 14. 11. 2019 sumu 10.000 € - náhrada nemajetkovej ujmy K.. A. H., dňa 12. 12. 2019 sumu 5 € - súdny poplatok za podané odvolanie voči trovám, dňa 22. 5. 2020 sumu 1.224,79 € - trovy právneho zastúpenia poškodených na základe uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 20C/10/2019. Keďže žalobca nahlásil škodovú udalosť až dňa 24. 2. 2017, t. j. viac ako 2 mesiace po škodovej udalosti, uplatnil si žalovaný po vyplatení plnení výzvou zo dňa 9. 1. 2020 právo na náhradu poistného plnenia vo výške 6.401,17 € a výzvou zo dňa 19. 6. 2020 právo na náhradu poistného plnenia vo výške 1.224,79 €. Vzhľadom k tomu, že boli naplnené všetky predpoklady na riadne uplatnenie postihového práva poisťovateľa v zmysle § 12 zákona č. 381/2001 Z. z., vyzval žalovaný žalobcu dôvodne a oprávnenne na zaplatenie sumy v celkovej výške 7.625,96 €. Keďže žalobca nezaplatil žalovanému sumu 7.625,96 €, žalovaný v rámci uplatnenia všetkých prostriedkov procesnej obrany v tomto konaní žiadal, aby súd v prípade, že posúdi námietku premlčania inak ako žalovaný (žalovaný však trval na tom, že nárok žalobcu je premlčaný), pri rozhodovaní o veci prihliadol na uplatnený nárok žalovaného voči žalobcovi podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. v celkovej výške 7.625,96 € a žalobu v uvedenom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného, ktoré bolo súdu doručené 2. 3. 2021 uviedol, že právne posúdenie nároku žalovaným je nesprávne a jeho nárok premlčaný nie je. Premlčaný by však nebol ani v prípade, že by bol posúdený ako bezdôvodné obohatenie. Preto navrhol, aby súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel. Právne posúdenie, ktoré podal žalovaný, je nesprávne. Nejde o nárok z bezdôvodného obohatenia a preto nemohlo dôjsť k jeho premlčaniu. Paragraf 454 Občianskeho zákonníka definuje skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia tak, že bezdôvodne sa obohatí ten, za koho sa plnilo, čo mal podľa práva plniť sám. To predpokladá, že ten kto plnil takúto povinnosť nemal a plnil namiesto toho, kto takúto povinnosť mal. V tomto prípade však žalobca plnil svoju povinnosť, nie povinnosť žalovaného. Na plnenie bol dokonca zaviazaný právoplatným rozhodnutím súdu. Šlo teda nepochybne o povinnosť žalobcu. Žalovaný mal povinnosť plniť primárne voči žalobcovi, nie poškodenému. Teda žalobca neplnil to, čo mal podľa práva plniť žalovaný. Aj § 822 Občianskeho zákonníka, na ktorý žalovaný poukazuje, hovorí o tom, že poistiteľ koná za poisteného. Teda koná v jeho mene a vo vzťahu k poškodenému plní povinnosť poisteného a vo vzťahu k poistenému zasa svoju povinnosť z poistnej zmluvy (ide o obdobu poukážky podľa § 535 Občianskeho zákonníka). Tomuto zodpovedá aj § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý opäť hovorí o plnení za poisteného. Právoplatný rozsudok vydaný v trestnom konaní zaväzoval na plnenie žalobcu. A ak by sa žalobca chcel domôcť toho, aby túto povinnosť za neho splnil žalovaný, uplatnil by si voči nemu svoje právo, ktoré mu vyplýva z poistnej zmluvy. Nie zo zákona - z § 454 Občianskeho zákonníka. Toto právo žalobcu, ktoré mal voči žalovanému z titulu poistnej zmluvy, nezaniklo tým, že sám splnil povinnosť podľa rozsudku. Ani

nezmenilo svoju povahu na právo vyplývajúce z § 454 Občianskeho zákonníka. Toto jeho právo zostalo zachované a tak treba posudzovať aj nároku žalobcu uplatnený žalobou. Toto právo sa však premlčava podľa § 104 Občianskeho zákonníka a žalobca podal žalobu na súde včas. Ani ak by sa súd stotožnil s právnym posúdením tak, ako ho podáva žalovaný, nebolo by právo žalobcu premlčané. Premlčacia lehota v prípade bezdôvodného obohatenia by uplynula 30. 11. 2020. Žalobca podal žalobu 12. 12. 2020. Ale premlčacia doba spočívala tak, ako to ustanovil § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. Tento zákon nadobudol účinnosť vyhlásením dňa 27. 3. 2020 a zastavil plynutie všetkých premlčacích dôb do 30. 4. 2020. Teda premlčacia doba nemohla uplynúť skôr ako 4. 1. 2021 (pôvodná premlčacia doba po pripočítaní doby spočívania a presune posledného dňa na najbližší pracovný deň). Žalobca podal žalobu pred uplynutím takto predĺženej premlčacej doby. K právnemu posúdeniu práva poisťovne na postih sa už žalobca vyjadril v žalobe a na tomto posúdení zotrval. Žalobca nespochybňuje právo poisťovne na postih, ktoré nakoniec potvrdil aj Najvyšší súd SR. Spochybňuje však rozsahu tohto postihu, ktorý nemôže byť iba v rukách poisťovateľa, ale musí podliehať určitým pravidlám. Akým, to žalobca uviedol už v žalobe. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca sa nestotožňuje s právnym posúdením nároku žalovaným, a teda, že v prípade žalobcom uplatneného nároku sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca poukázal na to, že žalovaný mal primárne povinnosť plniť voči poistenému (žalobcovi), nie poškodenému a svoj nárok definoval ako plnenie z poistnej zmluvy. S prezentovaným právnym názorom nesúhlasil, a to aj s poukazom na vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 4. 1. 2021, kde žalovaný poukázal na právne posúdenie nároku žalobcu ako nároku na plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia podľa § 454 OZ, ktoré má svoju oporu tak v znení § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. a § 822 OZ. Zo žiadnych zákonných ustanovení a ani z poistnej zmluvy č. 8018353421, ktorú žalobca uzatvoril so žalovaným nevyplyvalo, že žalovaný má nárok na plnenie z uvedenej zmluvy. Naopak, z § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o poistení zodpovednosti za škodu vyplýva, že poistený má nárok, aby poisťovateľ za neho nahradil škodu. Skutočnosť, že nárok žalobcu je národom na plnenie z titulu bezdôvodného obohatenia, má oporu a vo viacerých komentároch, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 4. 1. 2021. Pre úplnosť žalovaný poukázal na komentár JUDr. Imricha Feketeho, CSc., Občiansky zákonník, Veľký komentár, str. 812, kde uvádza: „Až do splnenia záväzku na náhradu škody poisťovateľom má poistený povinnosť, ale i právo sám škodu nahradiť poškodenému. Vzniká otázka, ako by mal poistený postupovať vtedy, keby škodu poškodenému nahradil zo svojho. V literatúre sa zastáva názor, že v takomto prípade by bolo potrebné konštruovať nárok poisteného voči poisťovateľovi na náhradu ním vyplatených súm na základe § 454 OZ, podľa ktorého sa bezdôvodne obohatí aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám“. S poukazom na uvedené je zrejmé, že nárok žalobcu nie je plnením z poistnej zmluvy a nie je preto dôvodné aplikovať § 104 OZ na premlčanie nároku. Žalobca poukázal na § 1 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. a tvrdil, že ak by aj nárok bol posúdený ako bezdôvodné obohatenie, v zmysle uvedeného ustanovenia malo dôjsť k spočívaniu plynutia premlčacej doby a táto neuplynula skôr ako 4. 1. 2021, teda jeho nárok nie je premlčaný. V zmysle § 1 zákona č. 62/2020 Z. z., lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Dôvodová správa k zákonu č. 62/2020 Z. z. uvádza k § 1: „navrhované opatrenie má za cieľ v písmene a) dočasne zabezpečiť to, že premlčacie a prekluzívne lehoty nebudú do konca apríla 2020 plynúť a v písmene b) navrátiť premlčacie a prekluzívne lehoty, ktoré uplynuli v čase od 12. marca 2020 do dňa účinnosti predkladaného zákona, t. j. v čase od vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Predkladateľ má za to, že toto opatrenie môže prispieť k tomu, aby občania a podnikatelia nemuseli nevyhnutne vykonávať úkony potrebné pre uplatňovanie ich práv v súkromnoprávných vzťahoch v čase pandémie bez obavy, že by prišli o svoje práva v dôsledku premlčania alebo preklúzie. Navrhované ustanovenie je zamerané na súkromnoprávne vzťahy, t. j. právne vzťahy vznikajúce podľa predpisov súkromného práva najmä Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka.“ Z vyššie uvedeného znenia zákona v spojení s dôvodovou správou je zrejmé, že žalobcom prezentovaný výklad nie je správny a nemá oporu v zákone ani v dôvodovej správe. Ustanovenie o neplynutí lehôt odo dňa účinnosti zákona do 30. apríla 2020 má poskytnúť ochranu len tým subjektom, ktorých nároky by v období od účinnosti zákona do 30. 4. 2020 (alt. v období od 12. 3. 2020 do účinnosti zákona podľa písm. b)) sa premlčali alebo zanikli. Cieľom je poskytnúť dotknutým subjektom dodatočný čas na to, aby nemuseli bezodkladne v

období začiatku pandémie (od 12. 3. 2020 do 30. 4. 2020) vykonať úkony smerujúce k uplatneniu práva na súdoch, čím sa malo zabezpečiť zníženie mobility ľudí a minimalizácia medziľudských kontaktov. Z logického výkladu citovaného ustanovenia, ani z dôvodovej správy nevyplýva, že sa prerušuje plynutie absolútne všetkých premlčacích lehôt, a to aj takých, kde ich uplynutie nasleduje niekoľko mesiacov po 30. 4. 2020. Takýto výklad by zjavne a bezdôvodne zvýhodňoval všetkých veriteľov, hoci na to neexistuje reálny dôvod. Žalobca mal dostatočný, niekoľkomesačný časový priestor aj po 30. 4. 2020 na uplatnenie svojho nároku na súde, skutočnosť, že tak neurobil nie je dôvodom na aplikáciu § 1 zákona č. 62/2020 Z. z. Žalovaný sa dostatočne vyjadril k postihovému právu poisťovne, jeho uplatniteľnosti aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR. Rozsah postihového práva je limitovaný len výškou vyplateného plnenia, na postih poisťovateľa sa nevzťahuje moderačné právo súdu ako pri náhrade škody a ani § 799 OZ, na ktoré poukázal žalobca. Žalovaný uviedol, že z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu žalobcu vyplatil okrem plnení uvedených vo vyjadrení zo dňa 4. 1. 2021 aj nasledovné plnenia: sumu 1.440 € dňa 8. 4. 2019, ktorá predstavuje pohrebné náklady a sumu 190,35 € dňa 8. 4. 2019, ktorá predstavuje doplatok pohrebných nákladov. Celková suma vyplateného plnenia je 35.093,92 €. Žalovaný dal do pozornosti, že voči žalobcovi si uplatnil formou postihu podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu vyplateného plnenia vo výške 7.625,96 €. Z uvedeného bolo zrejmé, že žalovaný sám výrazne znížil uplatnený postih voči žalobcovi, keď sa rozhodol neuplatňovať si náhradu celej vyplatennej sumy, ale len časti vo výške 7.625,96 €. Žiadal, aby súd po vykonaní dokazovania žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 14. 6. 2022 o 10.00 hod.

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Uviedol, že sa pridrižiava všetkých písomných vyjadrení, ktoré boli doručené do spisu a vyjadrení v nich uvedených. K právnemu posúdeniu nárokov a k premlčaniu, ktoré boli medzi stranami sporu sporné uviedol, že právne posúdenie nároku alebo právneho vzťahu medzi žalobcom, žalovaným a poškodeným, domnieva sa, že tento vzťah nezodpovedá § 454 Občianskeho zákonníka a skôr zodpovedá inému vzťahu, a to vzťahu ručiteľa a hlavného dlžníka voči veriteľovi, resp. mohol by zodpovedať aj vzťahu solidárnych dlžníkov voči jednému veriteľovi. Veriteľa myslel poškodeného a dlžníkov alebo ručiteľa a dlžníka, tým myslel poisteného a poisťovňu. Takýto právny vzťah sa však nepremlčuje v 2 - ročnej premlčacej dobe ako bezdôvodné obohatenie. Aj regresný nárok ručiteľa voči hlavnému dlžníkovi alebo regresný nárok solidárnych dlžníkov sa premlčuje v premlčacej dobe 3 - ročnej, nie 2 - ročnej. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným zodpovedá skôr zmluvnému vzťahu založenému zmluvou o povinnom zmluvnom poistení a aj takéto plnenie sa premlčuje až v 3 - ročnej premlčacej dobe. K námietke žalovaného ohľadne spočívania premlčacej doby, nestotožnil sa výkladom, ako ho podal v duplike žalovaný. Takýto výklad vôbec nezodpovedá textu § 1 zákona č. 62/2020, ale ani zmyslu aj účelu tohto zákona. Keby prijal takýto výklad, ako podal žalovaný, boli by veľmi diskriminovaní tí veritelia, ktorých premlčacia lehota by uplynula tesne po 30. apríli 2020, napríklad 2. alebo 3. mája 2020. Takíto veritelia by nemali ani ten benefit, ako tí veritelia, ktorým uplynula premlčacia lehota po 15. marci 2020, a teda že by mali dodatočnú lehotu 30 dní na uplatnenie svojho práva. Jazykové vyjadrenie tohto ustanovenia je zrejmé, jasné, zrozumiteľné, v úvodnej vete definuje ustanovenie, akých lehôt sa toto ustanovenie týka a jednoznačne stanovuje, že sa týka premlčacích lehôt a písm. a) hovorí, že ak ide o takúto premlčaciu lehotu, tak dispozícia právnej normy hovorí, že táto lehota od účinnosti zákona 62/2020 do 30. apríla neplynie, teda spočíva a o túto dobu sa predlžuje premlčacia doba. Ak by súd prijal ten výklad ako podal žalovaný, tak takéto ustanovenie by potom bolo v rozpore samo so sebou, pretože prvá veta hovorí o lehotách uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva, ak by to mali byť len tie lehoty, ktoré uplynuli do 30. apríla 2020, tak potom by to nesedelo s písm. b) tohto ustanovenia, ktoré hovorí zase o iných lehotách. Navrhol, aby súd žalobe vyhovel. Právo žalovaného na postih voči žalobcovi, ktoré si uplatnil kompenzačnou námietkou ponechal na rozhodnutí súdu.

7. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní sa tak isto pridrižala všetkých písomných vyjadrení, ktoré boli súdu doručené. Navrhla žalobu zamietnuť, vzhľadom na to, že žalovaný návrh považuje za premlčaný a žaloba bola podaná po uplynutí dvoch rokov. Mala za to, že nárok uplatnený žalobcom je jednoznačne bezdôvodným obohatením a nemožno ho považovať za plnenie z poistnej zmluvy, ani za iné nároky, na ktoré poukazoval žalobca. Poukázala na rozhodnutia súdov, ktoré predložili, ako aj na komentáre, ktoré takéto plnenie považujú za nárok z bezdôvodného obohatenia. Trvala na vznesenej námietke premlčania v celom rozsahu, nakoľko mala za to, že žalobca už v deň vyplatenia plnenia náhrady nemajetkovej ujmy dňa 30. 11. 2018 vedel o výške škody a o výške plnenia a o tom, kto sa mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť a od koho môže toto plnenie žiadať, čiže od poisťovne. Vzhľadom k

tomu, že žaloba bola podaná až 12. 2. 2020, to je po uplynutí dvoch rokov vyplatenia plnenia, nárok je v celom rozsahu premlčaný, k spočívaniu plynutia premlčacej doby nedošlo. Nesúhlasila s vyjadreniami žalobcu a s jeho výkladom ustanovenia zákona 62/2020 a mala za to, že došlo k spočívaniu len tých premlčacích dôb, ktoré by uplynuli v čase uvedenom v tom zákone, alebo tesne po tom období uvedenom v zákone 62/2020. Nedošlo spočívaniu všetkých premlčacích dôb, a to z dôvodu, že takýto výklad nie je v súlade ani s dôvodovou správou k zákonu, kde predkladateľ má za to, že toto opatrenie môže prispieť k tomu, aby občania a podnikatelia nemuseli nevyhnutne vykonávať úkony potrebné pre uplatňovanie ich práv v súkromnoprávných vzťahoch v čase pandémie bez obavy, že by prišli o svoje práva v dôsledku premlčania alebo preklúzie, čiže tento zákon mal za účel poskytnúť akúsi dodatočnú lehotu na to, aby dotknuté subjekty mali možnosť uplatniť si práva na súde včas, avšak nemožno súhlasiť s tým, že spočívajú všetky premlčacie doby, ako aj tie, ktoré uplynuli niekoľko mesiacov po prijatí tohto zákona, ako to je v prípade žalobcu, kde premlčanie uplynulo 30. 11. 2020. Takýmto výkladom by došlo k zjavnému a bezdôvodnému zvýhodňovaniu všetkých veriteľov, hoci na to neexistuje reálny dôvod, nakoľko žalobca mal niekoľko mesiacov na to, aby si uplatnil svoj nárok na súde včas a odvolávať sa na zákon 62/2020 nie je v tomto prípade akceptovateľné a v súlade s výkladom tohto zákona. Nárok žalobcu je premlčaný a nedošlo k spočívaniu plynutia premlčacej doby. Nárok žalovaného na postih uplatnený formou kompenzačnej námietky žalovaným v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) podľa zákona 381/2001 je v celom rozsahu daný aj preukázaný. Navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

8. Súd z vyjadrení strán sporu a z listinných dôkazov, zo žaloby, z písomných vyjadrení strán sporu, zistil nasledovný skutkový stav :

9. Dňa 26. 6. 2009 uzatvorili Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., a S. P. zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, druh vozidla OA3, značka Mazda 6, evidenčné číslo LM 874 BP, strieborná metalíza, VIN: JNZG19F231112178.

10. Z poistky súd zistil, že medzi poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., a poistníkom S. P. bola uzatvorená poistka číslo 801922173 na vozidlo továrenskej značky model a typ Mazda 6, evidenčné číslo LM 874 BP, VIN: JMZG19F231112178, druh vozidlo osobne, rok výroby 2003, strieborná metalíza svetlá, dátum uzatvorenia 6. 6. 2017, začiatok poistenia 26. 6. 2017.

11. Dňa 24. 2. 2017 bola Allianz - Slovenskej poisťovni nahlásená poistná udalosť, dátum vzniku prípadu 13. 12. 2016, popis prípadu NTPL: došlo do stretu s chodcom, ktorý prechádzal cez prechod pre chodcov, ale nebol dobre viditeľný, nemal na sebe reflexné prvky. Poistnú udalosť hlásil až teraz. Tvrdil, že nikto ho neupozornil, že poistnú udalosť má hlásiť, ani polícia. Škoda poistený: predná kapota, čelné sklo, škoda poškodený: smrť chodca, iná škoda nevznikla. Miesto vzniku prípadu Slovenská republika, obec Liptovský Mikuláš, križovatka, volajúca osoba : S. P., poistený, číslo poistnej zmluvy 8018353421, povinné zmluvné poistenie.

12. Z výpisov z účtu Allianz - Slovenskej poisťovne vyplýva, že dňa 11. 2. 2019 Všeobecnej zdravotnej poisťovni bolo vyplatené plnenie 567,95 €. Dňa 9. 5. 2019 bolo vyplatené plnenie 360 €, dňa 12. 6. 2019 bolo vyplatené plnenie 700 €, dňa 4. 7. 2019 bolo vyplatené plnenie 605,83 €, dňa 14. 11. 2019 bolo vyplatené plnenie K.. K. C. 10.000 €, dňa 14. 11. 2019 bolo vyplatené plnenie K.. O. Q. 10.000 €, dňa 14. 11. 2019 bolo vyplatené plnenie K.. A. H. 10.000 €, dňa 22. 5. 2020 bolo vyplatené plnenie S.. Š. 1.224,79 €.

13. Dňa 13. 11. 2019 oznámila Allianz - Slovenská poisťovňa žalobcovi, že vyplatila poistné plnenie, teda náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých K.. Q., K.. C., K.. H. každej 10.000 €.

14. Listom zo dňa 9. 1. 2020 oznámila Allianz - Slovenská poisťovňa S. P., že na základe uzatvoreného povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v ich poisťovni ku dňu 9. 1. 2020 vyplatili poistné plnenie vo výške 33.869,13 €, súčasne ho vyzvala na úhradu sumy 6.401,17 € do 15 dní od obdržania listu. Vo výzve uviedla, že v rozpore s ustanovením § 10 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z. žalobca neoznámil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote. Porušením predmetného ustanovenia poisťovni podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona číslo 381/2001 vznikol nárok na postih voči žalobcovi vo výške 100 % vyplateného poistného plnenia. Vzhľadom k tomu,

že je klientom ich spoločnosti, prehodnotili vymáhanie predmetnej postihovej pohľadávky voči žalobcovi, rozhodli sa znížiť postih o 80 %.

15. Listom zo dňa 19. 6. 2020 oznámila Allianz - Slovenská poisťovňa S. P., že na základe uzatvoreného povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v ich poisťovni ku dňu 19. 6. 2020 vyplatili poistné plnenie vo výške 35.093,92 €, súčasne ho vyzvala na úhradu sumy 1.224,79 € do 15 dní od obdržania listu. Vo výzve uviedla, že v rozpore s ustanovením § 10 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z. žalobca neoznámil vznik poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote. Porušením predmetného ustanovenia poisťovni podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona číslo 381/2001 vznikol nárok na postih voči žalobcovi vo výške 100 % vyplateného poistného plnenia. Vzhľadom k tomu, že je klientom ich spoločnosti, prehodnotili vymáhanie predmetnej postihovej pohľadávky voči žalobcovi, rozhodli sa znížiť postih o 80 %.

16. Listom zo dňa 5. 4. 2019 oznámila Allianz - Slovenská poisťovňa S. P., že uhradila priamo pozostalej K. N. pohrebné náklady vo výške 1.800 €.

17. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3T/64/2017 zo dňa 28. 9. 2018 súd uznal za vinného S. P., nar. X. X. XXXX pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, s podmieneným odkladom a určenou skúšobnou dobou 3 roky. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na 4 roky. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej K. N. škodu vo výške 11.800 €. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 1To/94/2018 zo dňa 20. 11. 2018 zrušil výrok Okresného súdu Liptovský Mikuláš o treste, ktorým bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 4 roky a vo výrokoch o náhrade škody týkajúcich sa poškodenej K. N. a uložil mu trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 6 rokov, súčasne mu uložil povinnosť nahradiť poškodenej K. N. škodu vo výške 1.800 € a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 €. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20. 11. 2018.

18. Listom zo dňa 15. 4. 2019 si žalobca, prostredníctvom splnomocneného zástupcu, uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 15.000 €. V uvedenom liste uviedol, že podaním zo dňa 21. 11. 2018 Július Chovan oznámil obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. (ďalej len „Allianz“), základné informácie o jeho trestnom stíhaní a tiež informáciu, v akom štádiu sa v tom čase nachádzala jeho trestná vec vedená na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3T/64/2017. Súčasne znovu Allianz oznámil, že v prípravnom konaní si poškodené - manželka poškodeného a jej tri dcéry uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy - manželka poškodeného vo výške 15.000 € a každá z dcér vo výške 12.000 €, manželka poškodeného aj náhradu škody - pohrebné vo výške 1.800 €. Na základe odvolania poškodenej - manželky poškodeného Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí konanom dňa 20. 11. 2018 čiastočne vyhovel jej odvolaniu a v časti náhrady škody zrušil rozsudok prvostupňového súdu a priznal poškodenej nárok na náhradu škody spolu vo výške 16.800 €. Ostatných poškodených, ktoré boli so svojím nárokom na náhradu škody/nemajetkovej ujmy odkázané na civilný proces, sa rozsudok odvolacieho súdu nedotýkal. Rozsudok odvolacieho súdu je právoplatný a S. P. už tento rozsudok dal k dispozícii Allianz, spolu s potvrdením o zaplatení sumy 15.000 € (nemajetkovej ujmy) a sumy 1.800 € (nákladov na pohreb) v prospech poškodenej K. N.. Dňa 3. 4. 2019 napadla na Okresný súd Liptovský Mikuláš žaloba o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov K.. O. Q., K.. K. C. O. K.. A. H. proti žalovanému v 1. rade S.Q. P. a žalovanému v 2. rade Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Bratislava. Otázka pasívnej vecnej legitímácie poisťovní v takýchto veciach a otázka krytia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením bola definitívne rozhodnutá všeobecnými súdmi SR, napr. Najvyšším súdom SR rozsudkom zo dňa 31. 7. 2017, sp. zn. 6MCdo/1/2016, ako aj ESLP. Keďže touto žalobou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je krytý povinným zmluvným poistením na základe Zmluvy o povinnom zmluvnom poistení, ktorú zmluvu má S. P. uzavretú s Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., žiadal Allianz - Slovenskú poisťovňu, a.s., aby uhradila uvedenou okrem iných nárokov aj sumu 15.000 €, ktorú poukázal dňa 30. 11. 2018 ako náhradu nemajetkovej ujmy v prospech K. N.Š..

19. Listom zo dňa 23. 4. 2019 oznámil žalovaný splnomocnenému zástupcovi žalobcu stanovisko ku uplatnenému nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorú zaplatil žalobca K. N.. V stanovisku uviedol, že pri likvidácii poistnej udalosti postupuje v zmysle právnych predpisov platných v Slovenskej

republike, a to podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) a príslušných ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „OZ“). Zákon o PZP taxatívne stanovuje v § 4 ods. 2 písm. a), že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho uhradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení: a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmena a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku. V zmysle príslušných ustanovení OZ sa pri škode na zdraví odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ), strata na zárobku (§ 445 OZ), náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti (ďalej len „PN“) a po skončení PN (§§ 446 - 447 OZ), náhrada za stratu na dôchodku (§447a OZ), jednorázové vyrovnanie (§ 447b OZ) a účelné náklady spojené s liečením (§ 449 ods. 1 OZ). Pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom (§ 449 ods. 2 OZ), ako aj pozostalostná úrazová renta (§ 448 OZ). Náklady spojené s liečením a s pohrebom sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil. Pozostalostná úrazová renta patrí fyzickej osobe, voči ktorej mal zomretý v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť. Odškodnenie ostatných vyššie spomenutých nárokov na náhradu škody prináleží výlučne poškodenému. V prípade usmrtenia vzniká podľa Občianskeho zákonníka nárok na náhradu primeraných nákladov spojených s pohrebom (§ 449 ods. 2 OZ), prípadne nárok na pozostalostnú úrazovú rentu (§ 448 OZ). Iné nároky z titulu zodpovednosti za škodu v prípade usmrtenia Občiansky zákonník nevymedzuje. Právna úprava zodpovednosti za škodu neurčuje, ani sa neodvoláva na iné právne predpisy, ktoré by určovali, že v prípade smrti je poškodeným rodinný príslušník zomretého. Ochrana osobnosti podľa § 11, § 13 a § 15 OZ je ďalším právnym inštitútom. Nároky vyplývajúce z § 11 a následne § 13 OZ nespádajú medzi nároky z titulu zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v inej časti OZ. Uviedol, že PZP sa týka poistenia zodpovednosti za škodu vzniknutú prevádzkou motorového vozidla, preto sa nevzťahuje na iné nároky, ktoré takýto charakter škody nemajú. Žalovaný má na základe vyššie uvedeného za to, že povinnosť poisťovateľa vysporiadať predmetné uplatnené nároky nevyplyvajú z platnej legislatívy upravujúcej systém odškodnenia. Každé iné riešenie by bolo v rozpore s platnými právnymi predpismi záväznými pre likvidáciu poistných udalostí z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

20. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom sp. zn. 20C/10/2019 zo dňa 30. 9. 2019 rozhodol v spore žalobkyní: K.. O. Q., K.. K. C., K.. A. H. proti žalovaným: S. P. a Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch tak, že žalovaných zaviazal zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10.000 €, žalobkyni 2/ sumu 10.000 €, žalobkyni 3/ sumu 10.000 €, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, v časti žalobu zamietol, žalobkyniam priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3. 12. 2019. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že mal preukázanú pasívnu legitímáciu žalovaného 2/, ktorý bol poisťiteľom vozidla, ktorým žalovaný 1/ spôsobil dopravnú nehodu a jeho povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch krytou povinným zmluvným poistením vyplývala z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z., podľa ktorého poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať v spojení s § 4 ods. 2 písm. a) zákona číslo 381/2001 Z. z., a to s prihliadnutím na účel tohto zákona a zmysel uvedeného typu poistenia. Súd s použitím extenzívneho eurokonformného a ústavne konformného výkladu pojem škoda, ktorý je použitý v § 381/2001 vyložil extenzívne, a to v tom zmysle, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a síce do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Osoba, ktorej bola nemajetková ujma spôsobená (poškodený) má právo v zmysle citovaných právnych predpisov žiadať plnenie od dvoch odlišných subjektov (t. j. od vodiča motorového vozidla, ktorý neoprávnene zasiahol do chránených osobnostných práv tejto osobe a subjektu, ktorý ako poisťovateľ podľa § zákona 381/2001 Z. z. a podmienok v ňom uvedených a v rozsahu ním určenom poskytuje poškodenému za poisteného náhradu škody podľa zákona číslo 381/2001 Z. z., ale z iných právneho dôvodu s tým, že obidva tieto subjekty majú v civilnom konaní postavenie samostatných spoločníkov. Okresný súd v posudzovanom prípade rozhodol, že sa jedná o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, hoci voči každému zo žalovaných uplatnený z iného právneho dôvodu (žalovaný 1/) je primárnym nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej zo zodpovednosti za škodu, t. j. povinnosti nahradiť škodu vrátane nemajetkovej ujmy a

žalovaný 2/ sa stal nositeľom povinnosti na zaplatenie náhrady na základe existencie poisťného vzťahu a ich vzájomný vzťah je teda založený osobitným zákonom číslo 381/2001 Z. z. Náhrada nemajetkovej ujmy má stále ten istý charakter, a to aj za situácie, že v zmysle zákona číslo 381/2001 Z. z. je zastrešená („len“ pod pojmom „škoda“).

21. Výzvou zo dňa 1. 6. 2020 vyzval žalobca žalovaného na poskytnutie poisťného plnenia, a súčasne sa vyjadril k výzvam na zaplatenie postihu za porušenie § 10 ods. 1 zákona číslo 381/2001 Z. z. Vo svojej výzve uviedol, že k dopravnej nehode došlo dňa 13. 12. 2016. Žalobca pri dopravnej nehode spôsobil smrť X.. N. N., za čo ho Okresný súd Liptovský Mikuláš v konaní sp. zn. 3T/64/2017 uznal za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. Pozostalá manželka si v trestnom konaní voči žalobcovi uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 15.000 €, ktoré jej súd v označenom trestnom konaní priznal. Žalobca uvedeným listom žiadal žalovaného o poskytnutie poisťného plnenia, úhradu právoplatne priznaného práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalej manželke, ale toto plnenie žalovaný odmietol. Rovnaké právo ako pozostalá manželka si voči klientovi uplatnili aj dcéry X.. N. N.. O ich nároku viedol konanie Okresný súd Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20C/10/2019. Pozostalé dcéry si toto právo žalobou uplatnili nielen voči žalobcovi, ale aj voči žalovanému ako poisťovateľovi, z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 30. 9. 2019 č. k. 20C/10/2019-198 zaviazal žalobcu ako aj žalovaného ako poisťovateľa na zaplatenie trikrát 10.000 € pozostalým dcéram. Žalovaného ako poisťovateľa zaviazal z dôvodu, že aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je krytý poistením. Preto žalobca žiadal o poskytnutie poisťného plnenia v sume 15.000 €, ktorú žalobca na základe rozsudku plnil pozostalej manželke, a ktorá je krytá poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú pri prevádzke motorového vozidla. Listami zo dňa 22. 7. 2019, zo dňa 14. 11. 2019 a zo dňa 9. 1. 2020 žalovaný vyzval žalobcu na zaplatenie postihu 6.401,17 € s odkazom na § 10 ods. 1 a § 12 ods. 2 písm. g) zákona číslo 381/2001 Z. z. Svoju výzvu žalovaný odôvodnil tým, že žalobca oznámil vznik poisťnej udalosti po zákonom stanovenej lehote, a preto mu vznikol nárok na postih. Ustanovenie § 12 číslo 381/2001 upravuje právo poisťovateľa na postih proti poistenému. Toto zákonné ustanovenie však neustanovuje rozsah v akom môže poisťovateľ postih uplatniť. Keďže ide o analogickú úpravu z ustanovení § 799 Občianskeho zákonníka tak rovnaké kritériá ako ustanovuje § 799 ods. 3 treba použiť aj na posúdenie rozsahu postihu podľa § 12 zákona číslo 381/2001 Z. z. V tomto prípade by akékoľvek oneskorené oznámenie poisťnej udalosti nemalo vplyv na vznik poisťnej udalosti ani na rozsah následkov poisťnej udalosti. Preto poisťovateľ nemá právo ani na čiastočný postih voči poistenému. Z dôvodu, že žalobcovi vzniklo právo na poskytnutie poisťného plnenia, a súčasne poisťovní nevzniklo právo na postih voči klientovi, vyzval žalobca žalovaného, aby zaplatil poisťné plnenie vo výške 15.000 € na účet žalobcu alebo právneho zástupcu žalobcu.

22. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o PZP), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

23. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20191001>> alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

24. Podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky.

25. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

26. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

27. Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP, ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.15a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20191001>>

28. Podľa § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP, poisťovateľ má proti poistenému, ktorý nie je poistníkom, nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20191001>>.

29. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

31. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 104 Občianskeho zákonníka, pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

33. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú.

34. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka, bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

36. Podľa § 799 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poistený je povinný zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené.

37. Podľa § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poistiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku

a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

38. Podľa § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťiteľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť. Poisťiteľ nie je oprávnený počas trvania poistnej zmluvy plnenie z poistnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poistné nebolo riadne a včas zaplatené.

39. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

40. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

41. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba E. P. D. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Súd žalobe čiastočne vyhovel, nakoľko mal preukázanú jej čiastočnú dôvodnosť. Žalobca sa domáhal od žalovaného zaplata sumy 15.000 € titulom poistného plnenia - náhrady nemajetkovej ujmy pozostalej manželke z uzatvorenej zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o povinnom zmluvnom poistení číslo 8018353421. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že dňa 13. 12. 2016 spôsobil žalobca dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul chodec X.. N. N.. Žalobca dňa 30. 11. 2018 uhradil náhradu nemajetkovej ujmy pozostalej manželke K. N. v sume 15.000 € na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/64/2017 zo dňa 28. 9. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/94/2018 zo dňa 20. 11. 2018. Rozhodovacou praxou bolo ustálené, že náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv spadá pod poistné krytie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6NCdo/1/2016 vyslovil názor, že: „Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v zákone o PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí aj pozostalým (po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občiansko-právnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občiansko-právnej zodpovednosť za škodu, ale aj občiansko-právnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia.“ Rozhodnutie bolo publikované v zbierke súdnych rozhodnutí NS SR pod číslom 61/2018 a v právnej vete je uvedené: „Škodou pre účely zákona číslo 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.“ Z uvedeného teda vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým spadá pod nároky uvedené v § 4 ods. 2 zákona o PZP a nemajetková ujma teda je krytá poistným. Z tohto titulu preto aj vznikol žalobcovi nárok voči žalovanému na zaplata poistného plnenia - nemajetkovej ujmy, ktorú sám uhradil pozostalej manželke. Povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu poškodeným vznikla obidvom stranám sporu, každej z iného právneho dôvodu, žalobcovi vznikla z titulu zodpovednosti vodiča, ktorý spôsobil dopravnú nehodu a žalovanému z titulu uzavretého povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Aj táto skutočnosť už bola súdnou praxou ustálená. Vo vzťahu ku poškodeným majú tieto subjekty v civilnom konaní postavenie samotných spoločníkov. Pokiaľ

sa žalovaný v konaní bránil, že nárok žalobcu spadá pod skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, a to § 454 Občianskeho zákonníka, s touto obranou sa súd nestotožnil. Ako už je z vyššie uvedené tento právny nárok spadá pod poistné plnenie. O bezdôvodné obohatenie nemôže ísť, nakoľko pri skutkovej podstate podľa § 454 Občianskeho zákonníka o bezdôvodné obohatenie ide v prípade, ak niekto poskytne plnenie za iného. O takýto prípad bezdôvodného obohatenia ide len vtedy, keď ten, za ktorého bolo plnené bol povinný podľa práva plniť sám, avšak neplnil, zatiaľ čo ten, kto zaňho plnil, sám túto povinnosť nemal (Ro NS SR sp. zn. Obo V 6/2000), čo v tomto prípade splnené nebolo, nakoľko povinnosť plniť mal aj žalovaný.

43. Medzi stranami sporu bolo taktiež nesporné, že žalovaný z tohto poistného prípadu zaplatil poškodeným poistné plnenia v celkovej výške 35.093,92 €. Taktiež bolo nesporné, že žalobca nahlásil poistnú udalosť po uplynutí 15 dní, t. j. po uplynutí lehoty uvedenej v § 10 ods. 1 písm. a) zákona o PZP, t. j. nesplnil si svoju povinnosť riadne a včas oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti. Keďže žalobca riadne a včas nesplnil svoje povinnosti, vznikol žalovanému nárok na postih v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 písm. g) zákona o PZP. Žalovaný si v konaní, kompenzačnou námietkou, tento nárok voči žalobcovi uplatnil v sume 7.625,96 €. Žalovaný vyzval žalobcu na zaplatenie regresného nároku výzvou zo dňa 9. 1. 2020 v sume 6.401,17 € a výzvou zo dňa 19. 6. 2020 v sume 1.224,79 €.

44. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 4Obdo 84/2018 zo dňa 11. 12. 2019, ktoré bolo publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí NS SR pod číslom 64/2020 riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky právnu otázku, či je súd rozhodujúci o nároku poisťovateľa v zmysle § 12 zákona číslo 381/2001 Z. z. povinný skúmať a pri rozhodovaní nároku aj prihliadať na to, či výška sumy nároku uplatneného poisťovateľom voči poistníkovi, resp. poistenému v zmysle uvedeného ustanovenia je v súlade so všeobecnou právnou zásadou proporcionality, a či sa neprieči zmyslu a účelu uvedeného zákona a vyslovil názor, že: „Súd rozhodujúci o nároku poisťovateľa v zmysle ustanovenia § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nemôže skúmať a pri rozhodovaní o nároku prihliadať na to, či výška sumy nároku uplatneného poisťovateľom voči poistníkovi resp. poisteného v zmysle uvedeného ustanovenia je v súlade so všeobecnou právnou zásadou proporcionality a neprieči sa zmyslu a účelu uvedeného zákona. Jediným oprávneným subjektom, ktorý môže určiť a prípadne znížiť výšku uplatňovaného nároku v zmysle § 12 citovaného zákona aj pod hornú hranicu takto uplatňovaného nároku, ktorou je úhrn poistných plnení, je v zmysle uvedeného ustanovenia poisťovateľ.“ Z uvedeného vyplýva, že súd nemohol moderovať regresný nárok, tak ako to vo svojej žalobe tvrdil žalobca, toto oprávnenie má len poisťovateľ a preto prihliadol na kompenzačnú námietku žalovaného v celom rozsahu 7.625,96 €. Z uvedeného dôvodu preto vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 7.374,04 € (15.000 €, uplatnený nárok žalobou - 7.625,96 € kompenzačná námietka = 7.374,04 €).

45. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania žalobného nároku z dôvodu, že žalobca si včas neuplatnil svoj nárok na bezdôvodné obohatenie v 2- ročnej premlčacej lehote. Súd žalovaný nárok vyhodnotil ako nárok na plnenie z poistenia. Pri tomto nároku začína plynúť všeobecná 3 - ročná premlčacia doba za rok po poistnej udalosti. V prejednávanej veci poistná udalosť nastala dňa 13. 12. 2016, to znamená, že premlčacia doba začala plynúť dňa 13. 12. 2017 a uplynula dňa 13. 12. 2020. Žaloba na súd bola podaná dňa 12. 12. 2020, teda žalovaný nárok bol uplatnený včas. Len na doplnenie súd uvádza, že v zmysle § 1 písm. a) Zákona č. 62/2020. Premlčacia lehota od 27. marca 2020, t. j. od dňa účinnosti zákona do 30. apríla neplynula, spočívala, preto aj s prihliadnutím na túto skutočnosť bol žalovaný nárok uplatnený včas.

46. Žalovaný sa dostal s plnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi do omeškania, preto žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania. V súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Medzi stranami bolo nesporné, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie žalovaného nároku listom zo dňa 15. 4. 2019, pričom žalobca žiadal uplatnený nárok uhradiť bez zbytočného odkladu. Z predložených dokladov je zrejmé, že žalovaný dňa 23. 4. 2019 mohol plniť a že dňom 24. 4. 2019 bol žalovaný v omeškaní so sumou 15.000 €. Žalovaný vyzval žalobcu na zaplatenie regresného nároku 6.401,17 € listom zo dňa 9. 1. 2020 a regresný nárok bol dôvodný, súd priznal úroky z omeškania od 19. 4. 2017 do zaplatenia. Preto súd priznal úroky z omeškania s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 15.000 € od 24. 4. 2019 do 13. 1. 2020, s 5 %

úrokmi z omeškania ročne zo sumy 8.598,83 € od 14. 1. 2020 do 23. 6. 2020, s 5 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 7.374,04 € od 24. 6. 2020 do zaplatenia.

47. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca mal úspech v spore v sume 7.374,04 €, čo je 49,16 %, neúspech v sume 7.625,96 €, čo je 50,84 %. Každá strana mala čiastočný úspech v spore. Aby čiastočný úspech založil nárok na náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma, opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. V prejednávanej veci bol úspešnejší žalovaný, ktorého pomer úspechu predstavoval 1,68 %, čo súd nepovažoval za prevažujúci úspech strany v spore, ale jedná sa o vyvážený úspech a neúspech oboch strán. Z uvedeného dôvodu súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach. (§ 357 písm. a/ Civilného sporového poriadku).

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku:

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.